

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ц о.

и

ТАВРІЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 71

Херсон - 2010

ЗЕМЛЕРОБСТВО, РОСЛИННИЦТВО, ОВОЧІВНИЦТВО ТА БАШТАННИЦТВО

нн1||Д1ш,іципш р-іди Херсонської області Пів... і ірімидії Vfrшнської академії аграрних наук з... Сільськогосподарські науки", пе... пр-лиди ВАК №1-05/7), у лютому... "сіоднрстві", у червні 2007 ро... / т о року "(.півськогосподарські науки"...

УДК: 631.5: 633.36/37

ДИНАМІКА РОСТУ РОСЛИН ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЧИНИ ПОСІВНОЇ

В.О.УШКАРЕНКО--д. с. і. н., професор, академік НА АНУ, С.О.ЛАВРБНКО к. с.-г. н., доцент, Я.МПАВЛІВСЬКИЙ -здобувач, Херсонській ДАУ

... 11 ... «много аграрного універси- <>л). -дамора), ... і м., професор, д о и П|К|ф|ЧХ>р; л >-". професор, ц < і її професор; д <. і П., ПрофвСОр, д ь н . професор, Д.С. Г.Н., ПроФвСОр, і іипимонко Ю.В де-ги., професор, Сапюнкo В.Н. - д.с.-г.н., професор; Соловйов І.О. - д е н , професор; Філіп'ев І.Д. - д.с.-г.н., професор; Ходосоцев О.Є. - д.б.н, професор; Червін І.І. - д.е.н, професор; Шерман І.М. - д.с.-г.н., професор

Постановка проблеми. Чина посівна - досить високоросла рослина. Але залежно від умов вирощування висота її у кінці вегетації може досягати від 20 до 100 см [1-4]. Стебло чотиригранне з двома крилами на протилежних ребрах, добре гілкується. Листки ланцетної чи лінійної форми, однопарноперисті, сидять на порівняно довгому черешку й закінчуються трьома-п'ятьма розгалуженими вусиками на кінці [5].

Виробництво чини посівної при зрошенні необхідно розглядати не тільки з точки зору отримання високих урожаїв зерна, але також як цінного попередника в сівозміні, позитивного впливу на фізичні властивості ґрунту та збагачення його біологічним азотом. Тільки при зрошенні, де регулюються усі фактори життя, можливе максимальне використання генетичного потенціалу сортів та найбільш ефективне використання агроекологічних умов регіону [6].

Завдання і методика досліджень. Вивчення процесів росту та розвитку рослин залежно від попередника, обробітку ґрунту, норми внесення мінеральних добрив, передполивної вологості ґрунту, при вирощуванні високопродуктивного сорту чини посівної Красноградська 5 є не вирішеною науковою проблемою для зрошуваних умов півдня України, що потребує теоретичного та наукового обґрунтування, розробки практичних рекомендацій. У зв'язку з цим протягом 2000-2003 рр. у ВАТ ім. Покришева Голопристанського району Херсонської області були закладені та проведені польові дослідження на гемно-каштанових ґрунтах із середніми агрохімічними властивостями на зрошенні. У досліджах вивчалися:

- 1. Фактор А - попередник: озима пшениця на зерно, кукурудза МВС, кормовий буряк.
2. Фактор В - обробіток ґрунту: дискування на глибину 10-12 см, оранка на глибину 20-22 см.
3. Фактор С - фон живлення: 6ЄЗ добрив, N3(^45, ^oРдо, n9(^135
4. Фактор Э - передполивна вологість ґрунту: 60-65% НВ, 70-75% НВ.

І. імірсекий науковий вісник; Науковий журнал Вип.71 Херсон Лйікші Л)10 LWO с

В імірнику подаються результати наукових досліджень ієоріичлою іа пракіичного кара - » рш,омани них чигань розвитку регіонів України та їх агропромислових комплексів !о іра.чопайии на наукових працівників, докторантів, аспіратів, маї караний, викладачів >- п.тчаи.,них закладів і виробничників, які працюють над оириленням актуальних проблем ліку ііі10ННІ України га їх агропромислових комплексів

<0 ХДАУ, 2010 н) Ай лан г, :Ю10

2. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: Навч. посіб. К 2003-376 с.
3. Мертенс А. В. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. - К.: 1999-416 с.
4. Муравьев А. И. Предпринимательство: Учебник - СПб: Издательство „Лань”, 2001 696 с.
5. Новицький В. С. Міжнародна економічна діяльність України / В. С. Новицький, К.: КНЕУ, 2003-348 с.

УДК 635.26658.155

ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИШКІВ ОБ'ЄМНИХ КОРМІВ В РЕГІОНІ

Т.Я. Л. ВАН. ЕН. КО. к.е.н., Миколаївський ДАУ

Постановка проблеми. Різке зростання цін у 2005 - 2009 роках на молоко та молокопродукти в оптовій та роздрібній торгівлі призвело до гас швидкого відродження галузі молочного скотарства і лідириючої ролі ефективності її ведення. На жаль, за останні 5 років в Україні спостерігалася стійка тенденція до скорочення поголів'я корів і в господарствах населення, тоді як раніше це спостерігалось лише у сільськогосподарських підприємствах.

Поголів'я великої рогатої худоби, і в тому числі корів, в господарствах усіх категорій у 2009 році скоротилося порівняно з 2005 роком відповідно на 1,6 та 0,8 млн. голів, або майже на 1/3 в обох випадках. У сільськогосподарських підприємствах з цієї причини період воно також зменшилося, відповідно на 867 та 262 тис. голів, або на 34,7 і 30,2 %, а у господарствах населення (основний джерело молока), за даними Держкомстату України, зменшення з цієї причини період відповідно склало 1,6 і 1,0 млн. голів, або майже на 1/2. Така ситуація пояснюється, у першу чергу, наявністю в господарствах населення значного дефіциту повноцінних об'ємних кормів (силосу, сінажу), які б задовольняли фізіологічні потреби корів, рин. Раніше кожне домогосподарство одержувало або кумпашу з різних видів кормів (сіно, силос, сінаж, зелену масу та ін.) у сільськогосподарських підприємств. Це змушує нас усвідомити велику складність створення і функціонування в сільській місцевості ринку об'ємних кормів, як основи для усунення дефіциту кормів

Стан вивчення проблеми. Проблема формування ефективного функціонуючого ринку кормових ресурсів для відродження молочного скотарства на сільських територіях для України в цілому суттєво для її південно-західного регіону була весь час і залишається актуальною й сьогодні. Окремих її аспектів торкалися у своїх працях Гаркавий В.К., Горбонос Ф.В., Кішак І.Т., Петриченко В.Ф., Сафронюк

і ін. Однак питання створення ринку об'ємних кормів і умов їх ефективного функціонування на сільських територіях майже не

розглянуто.

Мета завдання. Метою статті є висвітлення актуальності питання умов, економічного механізму та учасників ефективного функціонування ринку об'ємних кормів (грубих, соковитих та зелених) в сільській місцевості на територіальному та регіональному рівнях задля усунення дефіциту вказаних кормів у господарствах населення.

Методика досліджень. Попередньо нами було наведено дані про скорочення поголів'я корів в останні роки по категоріях господарств у цілому по Україні. Те ж саме відбувається і в агропромисловому комплексі Миколаївської області (табл.1).

Таблиця 1. Чисельність поголів'я та виробництво продукції молочного скотарства по господарствах Миколаївської області *

Індикатори	Роки						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Господарства усіх категорій							
Великої рогатої худоби на кінець року, тис. голів	249,4	189,1	180,6	171,4	150,6	145,6	144,5
Виробництво молока, тис. т	144,7	122,3	115,1	105,0	100,8	96,2	93,5
Виробництво молока на одну корову, кг	346,8	444,9	432,3	413,1	379,2	368,8	367,7
Сільськогосподарських підприємств усіх форм власності							
Великої рогатої худоби на кінець року,							
Великої рогатої худоби на кінець року, тис. голів	103,9	41,4	37,5	33,0	27,0	24,1	23,3
Виробництво молока, тис. т	44,2	15,7	13,7	11,5	10,1	9,2	8,7
Виробництво молока на одну корову, кг	91,2	42,8	40,9	38,7	32,3	29,8	30-4
Малого рогатої худоби на кінець року,							
Малого рогатої худоби на кінець року, тис. голів	145,5	147,7	143,1	138,4	123,6	121,5	117,9
Виробництво молока, тис. т	100,5	106,6	101,4	93,5	90,7	87,8	84,8
Виробництво молока на одну корову, кг	255,6	402,1	391,4	374,4	346,9	339,0	337,2
	2658	3495	3612	3640	3824	3896	3976

* «О. Статистичний збірник "Сільське господарство Миколаївщини у 2010 році" / Головне управління статистики у Миколаївській області. - Миколаїв, 2010." 317 с.

Аналіз даних таблиці 1 свідчить, що за останні 2005 - 2009 роки поголів'я корів в усіх категоріях господарств скоротилося на 28,8 тис. голів, або на 23,6 %. У той же час, у сільськогосподарських підприємствах воно зменшилося на 7 тис. голів, або у 1,8 разів. У господарствах населення області у цей же час скорочення дійсного стада становило 18 тис. голів, або на 20,5 %. Особливо велике скорочення

посівів кормових культур для одержання об'ємних кормів у ВСЙ » 1- вній площі склала: у господарствах усіх категорій - 3,6 %; у сім'ї господарських підприємствах - 2,6 %; у господарствах населення - 5,8 %. Наведені показники набагато менші, ніж рекомендовано цюковими установами НААНУ, і на порядок менші, ніж у розійній країнах Європи та Північної Америки.

У середньому по господарствах усіх категорій області у році на 1 голову великої рогатої худоби було відведено під кормових культур для одержання об'ємних кормів 0,36 га ріпні середньому по сільськогосподарських підприємствах і по твах населення відповідно по 1,0 і 0,22 гектара, тобто мало змогу посіяти сіяних трав з розрахунку на 1 голову у році менше, ніж у сільськогосподарських підприємствах. Однак, у році було заготовлено для зимового стійлового періоду сена одмих та багаторічних у середньому на 1 голову великої рогатої худоби по підприємствах і господарствах населення однаково - по 0,5 т. т. ни, що в 3 рази менше, ніж потрібно.

Ще гірша ситуація склалася у 2009 році з заготівлею силосу для потреб дійного стада у господарствах населення і ржаного урожаю кукурудзяної зеленої маси можливо було зшніміклти за допомогою сільськогосподарських підприємств (мова идл ір силосозбиральні комбайни, іншу техніку та споруди для силосу на зиму) в середньому лише по 0,3 тонни силосу на на весь зимовий період. У сільськогосподарських підприємств, ло заготовлено у середньому майже по 1 тонні силосу на 1 корові тобто на 1 день зимового періоду корова може одержати липю при рекомендованих 35 - 40 кг.

Узагалі, з розрахунку на 1 га сіяних трав у 2009 році мньому було одержано об'ємних кормів: у сільськогосподарських підприємствах - 14,6 ц. к. од.; у господарствах населення - 17,0 ц. Ці показники у 2 - 2,5 рази менші порівняно передовими господарствами Півдня України, у тому числі і Миколаївської області.

Виходячи з наявного поголів'я великої рогатої худоби, у числі корів, та валового виробництва об'ємних кормів в області визначили, що з розрахунку на 1 умовну голову у 2009 році і було заготовлено: у сільськогосподарських підприємствах - 1 од.; у господарствах населення - 4,3 ц к. од. Тобто, без пир всіх суб'єктів господарювання у сільській місцевості, держганів влади та місцевого самоврядування відродити польово виробництво, а через нього і молочне скотарство не можливи

Отже, на нашу думку, поряд із затвердженими Верховною Україною Законами щодо зерна і молока, конче потрібна розробка та затвердження Закону України "Про корми". йшла мова на УІ-й Всеукраїнській конференції, яка проводи/ рамках виставки "Ініер-Агро" Міністерством аграрної політики

м'ясопромисловцями України та корпорацією "Тваринпром" (ТОВ "ЧОУ Р"). На конференції обговорювався порядок з іншими підприємствами й проект Закону "Про корми" та інші законодавчі акти, які сприятимуть розвитку ринку кормів в Україні. Але, на жаль, в бізнес-середовищі не обговорювалися питання функціонування ринку комбікормів та МІЖ ринку об'ємних кормів. Про створення умов для забезпечення наявних в Україні корів, що утримуються у господарствах сільськогосподарських підприємств, необхідних кормів для зимового стійлового періоду і неможливо досягти. Однією з таких умов є створення і забезпечення умов функціонування ринку об'ємних кормів у сільській місцевості (на сільських територіях).

Ніше переконання, з одного боку, в якості суб'єктів територіальних громад (населені пункти та сільські ради в сільській місцевості) і реалізації ринку (у межах області) об'ємних кормів Миколаївської області продавців, можуть виступати такі сільськогосподарські товариства:

1. Формування (сільськогосподарські підприємства різних форм власності, господарювання), які ведуть виробництво як на закритих, так і на сільських територіях, так і на орендованих у сільських місцевостях земельних ділянках. При цьому вони можуть виробляти надлишок вироблених для власних потреб кормів або використовувати цілісними цінами, у тому числі - і в рахунок орендної плати;

2. Сільськогосподарські підприємства населення сільської місцевості, які господарюють на власній та орендованій землі і також продавати надлишок вироблених об'ємних кормів, у тому числі - і в рахунок орендної плати;

3. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи з виробництва кормів на землях засновників цих кооперативів згідно з їхніми статутами на корми. Такими засновниками можуть бути пенсіонери, працівники соціальної сфери на селі і окремі особисті селяни, які подарували частину своїх земельних ділянок місцевому сільськогосподарському підприємству.

4. Сільськогосподарські підприємства, іншим суб'єктом вказаного ринку - покупцями кормів є певні категорії сільських мешканців, у першу чергу, працівники соціальної сфери сільської місцевості, які можуть бути залучені до виробництва кормів з об'єктивних причин забезпечити власну велику рога-тину та соковитими кормами в достатній кількості.

5. Сільськогосподарські підприємства від створення ринку об'ємних кормів можуть мати певні переваги у виробництві та реалізації По-перше, вирощування сумішей багаторічних бобових культур (люцерна та ін.) і злакових (стололо безостий, райграс високий, кукурудза та ін.) трав і однорічних трав - озимих кормових культур (жито, пшениця тощо) та весняних трав - озимих кормових культур (пшениця тощо) забезпечує стабільний і високий вихід з одиниці площі

збалансованих у достатній мірі білком кормів, особливо у посушливих умовах, а також сприяє підвищенню родючості ґрунтів без додаткового використання дорогих мінеральних добрив.

По-друге, в угоді щодо купівлі - продажу кормів за бажаних виробників кормів і згодою покупців може бути включений пункт, який передбачає нагромадження останнім гною від худоби і найбільшим продажем його продавцеві кормів. Це дозволить виробити кормів нагромаджувати та відновляти і збільшувати внесення ценоно недорогих органічних добрив, які певною мірою призупиняють мінералізацію і за рахунок цього покращують структуру ґрунту і його доступу до кореневої системи рослин кисню і вологі.

По-третє, при достатній зволоженості у другій половині липня початку осені ефективними є поукісні посіви сумішей однорічних трав - як додаткове джерело надходження кормів, продаж яких пенсують частково орендну плату за землю.

В умовах ринкових відносин на сучасному етапі під час купівлі - продажу кормових ресурсів, у тому числі і об'ємних кормів, розповсюдженими є договірні та вільні ринкові ціни. Перші встановлюються на підставі домовленостей між продавцем (виробником) і покупцем (сіна, сінажу, силосу, зеленої маси та ін.) і покупцем під час дання між ними угоди про купівлю-продаж. Частіше такі ціни встановлюються за згодою між орендодавцем і орендаром земельних ділянок та майна. Вільні ринкові ціни на певні види кормів, як правило, формуються відповідно до співвідношення попиту і пропозиції різних видів кормів.

Ми підтримуємо наукових фахівців та практиків у тому, щоб вільні та ринкові ціни на продукцію аграрних підприємств (у тому числі і на кормові ресурси) повинні мати економічне обґрунтування з врахуванням економічних інтересів як продавців, так і покупців. Ми вважаємо, що на окремі види кормових ресурсів (сіно, маса, кормові баштанні та коренеплоди) ціни пропозиції можна враховувати, що певна частина покупців (працевдатне населення і працюючі пенсіонери) в змозі самостійно задовольнити своїх худобу за рахунок природних пасовищ та сінажу. Але заготовити силос або сінаж для годівлі худоби у зимовий період зелену масу у великій кількості для згодовування у літньо-осінній період населення можливостей не має.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гарькавий В.К. Роль господарств населення у формуванні придатного ринку / В.К.Гарькавий // Формування та розвиток аграрного ринку. Матеріали Шостих річних зборів Всеукраїнського конгресу аграрників-стів-аграрників, Київ, 16 - 17 січня 2004 р./ Редкол.: П.Т. Саблука, ін.] - К.: ННЦ ІАЕ, 2004 - С. 518 - 525.

Ніщук ! Т. Становлення та ефективне функціонування ринку кормових ресурсів [Монографія]. - Миколаїв: Вид-во "ІЛІОН", 2004. - 280 с

1. Піриченко В.Ф. Моделювання функціональна модель оптового ринку сільськогосподарської продукції на локальному рівні / Ф.В.Горбонос, і Ф.І.Іавленчик, А.О.Павленчик [та ін.] Економіка АПК. - 2009 - №7 - МЖ 119.

1. Піриченко В.Ф. Наукові основи сталого розвитку кормовиробництва в Україні / В.Ф.Петриченко // Корми і кормовиробництво.- 2003.- Випуск 3 - 10.

*. -іф? -чюва Ю.В. Про об'єктивні умови формування ринку кормів / Іванченко Н. Сафонова // Агроінком- 2006 - № 5 - 6. - С. 27 - 32.

•• "• ' ' > 51.862.6

ПРОДОВІЛЬЧА БЕЗПЕКА КРАЇНИ: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ, ЗНАЧЕННЯ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

І.О.ПІЮРЕНКО - аспірант, Миколаївський ДАУ

Нормативна проблема. Головна завдання продовольчої підготовки у країні - забезпечення продовольчої безпеки, яка є однією з умов життєдіяльності населення й найважливішою функцією держави. Забезпечення продовольчої безпеки - гарантія незалежності країни, важлива умова стабільності розвитку суспільства.

Проблема з глобальних проблем суспільного розвитку є забезпеченням населення в продуктах харчування, задоволення яких за наслідком фізіологічними нормами забезпечує відтворення та активну участь в економічному і соціальному розвитку суспільства. Нарощування виробництва продуктів харчування поліпшення їх якості і збалансованості за поживними елементами є важливими завданнями національної економіки.

Проблема продовольчої безпеки - дуже складна проблема, і вирішення полягає насамперед у створенні стійких систем виробництва на основі впровадження наукових технологій. Саме вона є однією з основних умов життєдіяльності й найважливішою функцією будь-якої держави. Розв'язання проблеми продовольчої безпеки і напрямів насичення продовольчої безпеки є невідкладним і першочерговим завданням розвитку держави.

Проблема вивчення проблеми. Проблема забезпечення продовольчої безпеки країни знаходиться в центрі уваги значної кількості дослідників у тому числі Л.Абалкіна, Є. Борисенко, О. Варчеика, В. Гейничук, С. Дем'яненка, О. Кочеткова, Р. Маркова, П. Саблука, О. Шибаніної та ін. Проте деякі пов'язані з нею питання залишаються не до кінця вивченими і потребують подальшого дослідження.

ЗМІСТ

ЗЕМЛЕРОБСТВО, РОСЛИННИЦТВО, ОВОЧІВНИЦТВО ТА БАШТАННИЦТВО

1. Ушкаренко В.О., Лавренко С.О., Павлівський Я.М. - Динаміка росту рослин залежно від елементів технології вирощування чини посівної.....3
2. Базалій Лавриненко Ю.О., Іванів М.О., Коковіхін С.В. - Енергетична оцінка технології вирощування гібридів кукурудзи різних груп ФАО на поливних землях півдня України.....8
3. Лимар А.О., Книш В.І - Сівозміна з баштаним паром та підвищеною концентрацією зернових культур для незрошуваних умов півдня України.....16
4. Василенко А.О. - Відмінності у формуванні продуктивності і плодоутворенні звичайних і багатоплідних форм гороху.....22
5. Остапенко О.М., Бондаренко Н.С, - Перспективність вирощування сорго в якості цукроносною культури.....27
6. Книш В.І., Леміх О.А., Лашевська Л.А.Л. - Протиерозійна технологія вирощування кавуна на супіщаних ґрунтах півдня України.....32
7. Клімченко М.С., Вожегова Р.А. - Урожайність сорту рису Україна 96 залежно від норми висіву та норми мінеральних добрив.....37
8. Солоха І.В.О. - Аерофотозйомка з дистанційно - керованого літального апарату (ДПЛА) як основа точного землеробства.....41
9. Лінник Ю.О., Жмурко В.В., Красильникова Л.А., Богуславський Р.Л. - Вплив прискореного старіння та проморожування на активність каталази у насінні різних сортів ячменю.....45
10. Нзідьонов В.Г. - Економічна ефективність виробництва насіння гібриду кукурудзи Сиваш.....54

ТВАРИННИЦТВО, КОРМОВИРОБНИЦТВО, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПЕРЕРОБКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

11. Вовченко Б.О., Скрепець В.І., Свістула М.М. ~ Метаболічні процеси в організмі ярок за умов використання різноструктурних раціонів.....60
12. Грек О.В., Красуля О.О. - Комплексна оцінка якості жирових молочних продуктів з рослинними інгредієнтами.....6/
13. Чернюшок О.А., Скарбовійчук О.М., Кочубей-Литвиненко О.В. - Вплив рецептурних компонентів на теплофізичні властивості молочних продуктів.....75
14. Карапуз В.В. - Закономірності росту чистопородного і гібридного молодняка свиней порід Великої білої і Дюрок.....80

15. Ясевін С.Є. - Технологія годівлі корів за умов їх безприв'язно-боксового утримання.....86

МЕЛІОРАЦІЯ І РОДЮЧІСТЬ ҐРУНТІВ

16. Морозов В.В., Булігін О.І., Ладичук Д.О. - Формування оптимального водно-сольового режиму темно-каштанових ґрунтів на фоні вертикального дренажу в умовах південно-західної частини Краснознам'янської зрошувальної системи.....92
17. Коковіхін С.В., Мелашич А.В., Чергінець Б.І., Писаренко П.В. - Агромеліоративний моніторинг та розробка заходів підвищення ефективності використання зрошуваних земель, що зазнали підтоплення.....104
- і я. Лимар В.А., Богданов В.О., Степанова І.М. - Ефективність використання води рослинами розсадного томата залежно від водозабезпеченості фунту на краплинному зрошенні.....116
19. Кузьменко О.Б. - Вплив мікробіологічних препаратів серії ЕМ на розкладання нетоварної частини врожаю зернових культур для повернення поживних речовин у ґрунт.....123
20. Колесніков В.В. - Моніторинг засоленних і солонцюватих ґрунтів залежно від інтенсивності зрошення в Джанкойському районі АР Крим.....129

ЕКОЛОГІЯ

21. Козар І.М., Іваненко О.А., Юдашкіна А.С., Іванов Є.Ю., Шкарапата Я.Є. - Аналіз результатів моніторингу сучасного екологічного стану довкілля Херсонщини.....133

ІХТІОЛОГІЯ ТА АКВАКУЛЬТУРА

22. Поліщук В.С., Алхімова Ю.В.І. - Підвищення рибопродуктивності вирощувальних ставів в умовах пасовищної аквакультури.....138
23. Козій М.С. - Гістологічна будова тімуса Карася золотого (*Carassius Carassius*).....143
24. Вітюков Ю.Є. - Оцінка використання штучного відтворення Альоз (*Alosa, Clupeidae*) Дніпровського стада як метода підвищення чисельності їх стад.....147
25. Котовська Г.О., Христенко Д.С., - Розповсюдження та деякі особливості біології Амурського чебачка *Pseudorasbora Parva* (Temm. Et Sehl , 1846) в Кременчуцькому водосховищі.....152
26. Діденко О.В., Великопольський І.Й. - Вивчення складу іхтіофауни гірських річок Закарпаття з використанням різних знарядь лову.....15/

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА АПК, РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ, ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

27. Мармуль Л.О., Сарапіна О.А., Грицку-Андрієш Ю.П. - Упровадження кластерних технологій у розвиток туристично-рекреаційної діяльності.....	162
28. Сайкевич М.І., Сайкевич О.Д. - Вплив приватизації землі в Україні на розвиток аграрного сектора національної економіки....	169
29. Шеполь Т.В. - Соціально-економічні проблеми та перспективи підвищення рівня життя населення регіону.....	175
30. Любенко О.І. - Аналіз та прогноз трудових ресурсів України.....	130
31. Ігнатенко М.М. - Організаційно-економічні аспекти вдосконалення ресурсокористування та ресурсозбереження сільських територій.....	187
32. Нечипорук А.А. - Особливості нормування трудових ресурсів у рослинництві Поліського регіону.....	195
33. Крикунова В.М. - Досвід реалізації політики зайнятості у республіці Польща.....	202
34. Легенька Т. - Регіональні аспекти проблеми деградації сільськогосподарських земель.....	213
35. Варема І.А. - Розвиток вертикально інтегрованих структур в аграрному секторі: регіональний аспект.....	219
36. Дрогожилов Н.А. - Інвестиційна небезпека як складова загрози продовольчої безпеки України.....	226
37. Іваненко Т.Я. ~ Формування та ефективне функціонування ринку об'ємних кормів в регіоні.....	230
38. Піюренко Л.О. - Продовольча безпека країни, сутність, складові, значення та напрями її забезпечення.....	237
39. Лісник А.А., Кравченко В.М., Бабушкіна Р.О. - Визначення екологічного стану міста Харкова за допомогою індикаційних і акумулятивних властивостей снігового покриву.....	242

ПІДПРИЄМНИЦТВО, МЕНЕДЖМЕНТ, МАРКЕТИНГ, ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗЕЙ АПК, ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

40. Ушкаренко Ю.В. - Конкурентоспроможність кооперації: інституціональний підхід.....	256
41. Стівба Т.А. — Організаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств.....	264
42. Лобода О.М., Кухаренко С.В. - Вирішення задачі синтезу організаційної структури.....	272
43. Шульга Н.В. - Порядок подання приміток до річної фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами.....	277

44. Бойко В.М., Хауха Л.О. - Особливості впровадження електронного документообігу та цифрового підпису.....	^з\
45. Бойко В.М., Однов'юненко А.В. - Автоматизація обліку нематеріальних активів за допомогою програми «1С. Бухгалтерія».....	ІІІ
46. Кошова Л.М., Писаренко В.В. - ЗЕД як одна із складових продовольчого маркетингу молочної галузі Полтавщини.....	.О*,
47. Морозова О.Г. - Порівняльна характеристика теорії підприємства.....	ми
48. Федорова Т.В., Дамелюк К.М. - Оцінка ефективності управлінських рішень на аграрному підприємстві.....	и п
49. Базалій В.В., Лавриненко Ю.О., Іванів М.О., Коковіхін С.В. - Статистичне МОДЕЛЮВАННЯ рентабельності виробним і на зерна кукурудзи на зрошуваних землях залежно від індексу ефективної продуктивності.....	113
50. Потриваєва Н.В. - Обґрунтування мінімального рівня заробітної плати.....	ХЧ
51. Пелих І.В. - Аналіз інноваційних процесів аграрних підприємств Херсонської області.....	'3 М)
52. Фурдичко О.І., Никитюк О.А. - Особливості застосування системи менеджменту в лабораторіях з оцінки якості сільськогосподарської продукції.....	3x>

ХРОНІКА ТА ІНФОРМАЦІЯ

53. Бірючевська Н.Є., Ш кара патя Я.Є., Нікішина Ю.М. - Оцінка стану управління в медичних закладах і аналіз можливих шляхів його покращення.....	3 4 2
54. Гайворонський В.А., Нерубашенко А.В. - Підвищення зносостійкості зубчатих зачеплень.....	МА
Анотації.....	349
Положення про фахове наукове видання "Таврійський науковий вісник".....	374
Іменний покажчик.....	375